Către: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova
De la: Grupul de inițiativă al locuitorilor satului Saca, comuna Ghelăuza, raionul Strășeni
Reprezentant: Donica Veaceslav

AVIZ

asupra proiectului Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, nr. unic 3024/CS/2026, și privind luarea în considerare a poziției locuitorilor satului Saca

Grupul de inițiativă al locuitorilor satului Saca, comuna Ghelăuza, raionul Strășeni, a examinat proiectul Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova și Nota de fundamentare aferentă.

Prin prezentul aviz, **susținem includerea satului Saca și a localității Ghelăuza în componența viitorului municipiu Strășeni**, conform formulei prevăzute în anexa nr. 2 la proiectul de lege.

Considerăm necesară prezentarea istoricului evenimentelor, a consultărilor publice și a demersurilor întreprinse de locuitorii satului Saca, pentru a evidenția că opțiunea privind integrarea administrativă în municipiul Strășeni nu reprezintă o inițiativă recentă, ci o poziție exprimată în mod repetat de comunitate.

I. Istoricul evenimentelor și al demersurilor întreprinse

1. Inițierea primelor proceduri de amalgamare – februarie–mai 2026

La data de 11.02.2026, Consiliul comunal Ghelăuza a adoptat Decizia nr. 1/11 privind inițierea procesului de amalgamare voluntară cu satul Recea.

Ulterior, au fost examinate și alte formule de amalgamare, inclusiv scenarii privind participarea localităților Recea, Onești și Ghelăuza.

Existența mai multor opțiuni de reorganizare administrativ-teritorială a determinat necesitatea consultării locuitorilor satului Saca în privința viitorului administrativ al comunității.

2. Prima adunare a locuitorilor satului Saca, organizată de Primăria comunei Ghelăuza – 19.06.2026

La data de **19 iunie 2026**, în satul Saca, comuna Ghelăuza, raionul Strășeni, s-a desfășurat o adunare/consultare publică organizată de Primăria comunei Ghelăuza, la care au participat **73 de persoane**.

Potrivit *Procesului-verbal de constatare privind inițiativa cetățenilor*, întocmit ulterior de reprezentanții comunității, reprezentanții Primăriei comunei Ghelăuza nu au întocmit și nu au prezentat participanților spre semnare un proces-verbal oficial al ședinței.

Potrivit procesului-verbal de constatare, majoritatea locuitorilor prezenți au susținut inițiativa privind consultarea separată a comunității satului Saca și examinarea opțiunii de transferare administrativă în componența municipiului Strășeni.

3. Adoptarea Deciziei nr. 4/1 privind amalgamarea cu municipiul Strășeni – 24.06.2026

La data de **24 iunie 2026**, Consiliul comunal Ghelăuza a adoptat Decizia nr. 4/1, prin care a inițiat procesul de amalgamare voluntară a comunei Ghelăuza cu municipiul Strășeni.

Prin răspunsul Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nr. 1306/OT4-383 din 14.07.2026 s-a comunicat că, în urma controlului obligatoriu de legalitate, nu a fost notificată ilegalitatea acestei decizii.

Prin urmare, exista un act administrativ în vigoare care permitea continuarea procedurilor aferente opțiunii de amalgamare cu municipiul Strășeni.

4. A doua adunare a locuitorilor satului Saca, organizată de Grupul de inițiativă – 26.07.2026

La data de **26 iulie 2026**, Grupul de inițiativă a organizat Adunarea generală consultativă a locuitorilor satului Saca, în cadrul căreia au fost examinate două subiecte:

- situația procesului de amalgamare voluntară Ghelăuza–Strășeni;
- posibilitatea inițierii procedurilor legale privind transferarea satului Saca în municipiul Strășeni, în cazul tergiversării sau nefinalizării procesului de amalgamare voluntară.

La adunare au participat aproximativ 60 de persoane, inclusiv reprezentanți ai Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și ai Consiliului municipal Strășeni.

Participanții au susținut continuarea procesului de amalgamare voluntară a comunei Ghelăuza cu municipiul Strășeni, în baza Deciziei nr. 4/1 din 24.06.2026.

Rezultatul votării: 58 de voturi pentru, un vot împotrivă și două abțineri.

Adunarea a avut caracter civic și consultativ, fără a substitui competențele autorităților publice privind modificarea hotarelor administrativ-teritoriale.

5. Semnificația celor două consultări ale locuitorilor satului Saca

Subliniem în mod expres că cele două adunări au avut obiective consultative distincte, dar au evidențiat aceeași orientare administrativ-teritorială a comunității.

La **19.06.2026**, în cadrul adunării organizate de Primăria comunei Ghelăuza, majoritatea participanților au susținut o inițiativă civică privind consultarea separată a locuitorilor satului Saca asupra posibilității transferării localității în componența municipiului Strășeni.

La **26.07.2026**, în cadrul adunării organizate de Grupul de inițiativă, participanții au susținut **continuarea procesului de amalgamare voluntară a întregii comune Ghelăuza cu municipiul Strășeni**, în baza Deciziei nr. 4/1 din 24.06.2026.

Totuși, ambele demonstrează interesul constant al participanților pentru integrarea administrativă a satului Saca în municipiul Strășeni, indiferent de mecanismul juridic aplicabil.

Considerăm că această continuitate a poziției exprimate de comunitate constituie un argument important pentru menținerea formulei prevăzute în anexa nr. 2 la proiectul de lege.

6. Demersurile înaintate autorităților publice și solicitarea constituirii unui dosar administrativ – iunie–octombrie 2026

Pe parcursul procesului de amalgamare voluntară și al examinării opțiunilor privind viitorul administrativ-teritorial al satului Saca, reprezentanții comunității au înaintat **un șir de petiții, demersuri și solicitări către autoritățile publice competente**, în special către **Cancelaria de Stat a Republicii Moldova și Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat**, precum și către Primăria și Consiliul comunal Ghelăuza, autoritățile municipiului Strășeni și Comisia Electorală Centrală.

Demersurile au vizat, în principal, respectarea dreptului cetățenilor la consultare, examinarea inițiativelor comunității, asigurarea transparenței procesului decizional și luarea în considerare a poziției locuitorilor satului Saca la stabilirea viitoarei organizări administrativ-teritoriale.

În cadrul corespondenței cu Cancelaria de Stat și cu celelalte autorități competente, **a fost solicitată centralizarea tuturor demersurilor, răspunsurilor oficiale, proceselor-verbale ale adunărilor și a materialelor aferente inițiativei locuitorilor satului Saca într-un dosar administrativ**, astfel încât acestea să poată fi examinate în ansamblu și valorificate în cadrul procesului de reorganizare administrativ-teritorială.

Totodată, a fost solicitat ca **materialele respective să fie transmise și anexate la documentația aferentă elaborării, definitivării și promovării proiectului de lege privind noua organizare administrativ-teritorială a Republicii Moldova**, pentru a asigura reflectarea corespunzătoare a poziției comunității în procesul legislativ.

În contextul publicării proiectului de lege nr. unic **3024/CS/2026**, considerăm că existența și valorificarea acestui dosar reprezintă un element important pentru asigurarea continuității administrative, trasabilității demersurilor cetățenilor și respectării principiilor transparenței și participării publice la procesul de reorganizare administrativ-teritorială.

7. Publicarea proiectului noii organizări administrativ-teritoriale – octombrie 2026

În cadrul reformei administrației publice locale, Cancelaria de Stat a elaborat proiectul Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, nr. unic **3024/CS/2026**.

Potrivit anexei nr. 2, viitorul municipiu Strășeni urmează să includă localitățile **Strășeni, Făgureni, Căpriana, Ghelăuza, Negrești, Saca, Scoreni și Recea**.

Considerăm că această formulă constituie o soluție de reorganizare compatibilă cu opțiunea exprimată în mod repetat de participanții la consultările organizate în satul Saca.

II. Poziția Grupului de inițiativă și propunerile asupra proiectului de lege

Având în vedere cele expuse, Grupul de inițiativă **avizează favorabil, cu propuneri de completare**, proiectul Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, nr. unic 3024/CS/2026.

Propunem:

1. La anexa nr. 2: Menținerea satului Saca și a localității Ghelăuza în componența viitorului municipiu Strășeni, cu păstrarea denumirii și identității fiecărei localități.

2. La art. 20 alin. (3): Clarificarea obligației de documentare a consultărilor colectivităților locale în cadrul amalgamării normative și de reflectare a rezultatelor acestora în materialele aferente inițiativei legislative.

3. La art. 36: Reglementarea măsurilor pentru asigurarea accesului locuitorilor localităților componente la servicii administrative, inclusiv prin puncte locale de deservire și Centre Unificate de Prestare a Serviciilor Publice.

4. La art. 31: Asigurarea transparenței planificării și repartizării investițiilor publice între localitățile componente, inclusiv prin reflectarea proiectelor și alocărilor prevăzute pentru fiecare localitate.

5. La art. 32: Instituirea unor garanții suplimentare privind inventarierea, transmiterea și protejarea patrimoniului public al unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi în perioada reorganizării.

6. La art. 18: Examinarea posibilității introducerii unui mecanism procedural în situațiile în care unul dintre consiliile locale nu examinează sau nu se pronunță într-un termen rezonabil asupra propunerii de modificare a apartenenței administrativ-teritoriale a unei localități, cu respectarea competențelor autorităților și a obligației de consultare.

III. Solicitări finale

În contextul celor expuse, solicităm Cancelariei de Stat:

1. **Menținerea în anexa nr. 2 a satului Saca în componența viitorului municipiu Strășeni**, împreună cu celelalte localități prevăzute în proiect.
2. **Luarea în considerare a pozițiilor exprimate la ambele adunări ale locuitorilor satului Saca**, din 19.06.2026 și 26.07.2026, ținând cont de obiectivele consultative distincte ale acestora.
3. **Comunicarea informațiilor privind existența, înregistrarea și conținutul dosarului administrativ** aferent demersurilor Grupului de inițiativă al locuitorilor satului Saca, inclusiv prezentarea listei documentelor care au fost incluse în acesta.
4. Examinarea și valorificarea propunerilor privind asigurarea accesului la servicii publice, reprezentarea comunităților componente, protejarea patrimoniului public și repartizarea transparentă a investițiilor.
5. Comunicarea modului de examinare a prezentului aviz și reflectarea propunerilor în sinteza observațiilor și obiecțiilor recepționate în cadrul consultării publice.
6. Asigurarea informării comunității despre eventualele modificări ale formulei administrativ-teritoriale propuse pentru municipiul Strășeni.
7. Solicităm ca poziția comunității satului Saca să fie luată în considerare la definitivarea și promovarea proiectului de lege, cu respectarea principiilor consultării publice, autonomiei locale și accesului echitabil la servicii publice.

Donica Veaceslav
Reprezentant al Grupului de inițiativă al locuitorilor satului Saca
Semnătura:

Digitally signed by Donica Veaceslav
Date: 2026.10.26 11:49:51 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ